

Deprem ne zaman olacak?

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زُلْزَالَهَا ؟ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ؟ وَ قَالَ الْاِنْسَانُ
مَا لَهَا ؟ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا ؟ بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا ... الخ

Şu sure kat'iyen ifade ediyor ki: Küre-i arz, hareket ve zelzelesinde vahiy ve ilhama mazhar olarak emir tahtında depreniyor. Bazen de titriyor.

Manevî ve ehemmiyetli bir canibden şimdiki zelzele münasebetiyle altı yedi cüz'î suale karşı, yine manevî ihtar yardımıyla cevapları kalbe geldi. Tafsilten yazmak kaç defa niyet ettimse de izin verilmedi. Yalnız icmalen kısacık yazılacak.

Birinci Soru: Bu büyük zelzelenin maddî musibetinden daha elîm manevî bir musibeti olarak şu zelzelenin devamından gelen korku ve meyusiyet, ekser halkın ekser memlekette gece istirahatini selbederek dehşetli bir azap vermesi nedendir?

Yine manevî cevap: Şöyle denildi ki ramazan-ı şerifin teravih vaktinde kemal-i neşe ve sürur ile sarhoşçasına gayet heveskârane şarkıları ve bazen kızların sesleriyle, radyo ağzıyla bu mübarek merkez-i İslâmiyet'in her köşesinde cazibedarane işittirilmesi, bu korku azabını netice verdi.

İkinci Soru: Niçin gâvurların memleketlerinde bu semavî tokat başlarına gelmiyor, bu bîçare Müslümanlara iniyor?

Elcevap: Büyük hatalar ve cinayetler tehir ile büyük merkezlerde ve küçücük cinayetler tacil ile küçük merkezlerde verildiği gibi; mühim bir hikmete binaen ehl-i küfrün cinayetlerinin kısm-ı a'zamı, mahkeme-i kübra-yı haşre tehir edilerek ehl-i imanın hataları, kısmen bu dünyada cezası verilir. (Hâşiye[2])

Üçüncü Soru: Bazı eşhasın hatasından gelen bu musibet, bir derece memlekette umumî şekle girmesinin sebebi nedir?

Elcevap: Umumî musibet, ekseriyetin hatasından ileri gelmesi cihetiyle, ekser nâsın o zalim eşhasın harekâtına fiilen veya iltizamen veya iltihaken taraftar olmasıyla manen iştirak eder, musibet-i âmmeye sebebiyet verir.

Dördüncü Soru: Madem bu zelzele musibeti, hataların neticesi ve keffaretü'z-zünubdur. Masumların ve hatasızların o musibet içinde yanması nedendir? Adaletullah nasıl müsaade

eder?

Yine manevî canibden elcevap: Bu mesele sırr-ı kadere taalluk ettiği için Risale-i Kader'e havale edip yalnız burada bu kadar denildi:

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً

Yani "Bir bela, bir musibetten çekininiz ki geldiği vakit yalnız zalimlere mahsus kalmayıp masumları da yakar."

Şu âyetin sırrı şudur ki: Bu dünya bir meydan-ı tecrübe ve imtihandır ve dâr-ı teklif ve mücahededir. İmtihan ve teklif iktiza ederler ki hakikatler perdeli kalıp tâ müsabaka ve mücahede ile Ebubekirler a'lâ-yı illiyyîne çıksınlar ve Ebucehiller esfel-i safilîne girsınler. Eğer masumlar böyle musibetlerde sağlam kalsaydılar Ebucehiller aynen Ebubekirler gibi teslim olup mücahede ile manevî terakki kapısı kapanacaktı ve sırr-ı teklif bozulacaktı.

Madem mazlum, zalim ile beraber musibete düşmek, hikmet-i İlahîce lâzım geliyor. Acaba o bîçare mazlumların rahmet ve adaletten hisseleri nedir?

Bu suale karşı cevaben denildi ki: O musibetteki gazap ve hiddet içinde onlara bir rahmet cilvesi var. Çünkü o masumların fâni malları, onların hakkında sadaka olup bâki bir mal hükmüne geçtiği gibi fâni hayatları dahi bir bâki hayatı kazandıracak derecede bir nevi şehadet hükmünde olarak, nisbeten az ve muvakkat bir meşakkat ve azaptan büyük ve daimî bir kazancı kazandıran bu zelzele, onlar hakkında ayn-ı gazap içinde bir rahmettir.

Beşinci Soru: Âdil ve Rahîm, Kadîr ve Hakîm, neden hususi hatalara hususi ceza vermeyip koca bir unsuru musallat eder. Bu hal cemal-i rahmetine ve şümül-ü kudretine nasıl muvafık düşer?

Elcevap: Kadîr-i Zülcelal, her bir unsura çok vazifeler vermiş ve her bir vazifede çok neticeler verdiriyor. Bir unsurun bir tek vazifesinde, bir tek neticesi çirkin ve şer ve musibet olsa da sair güzel neticeler, bu neticeyi de güzel hükmüne getirir. Eğer bu tek çirkin netice vücuda gelmemek için insana karşı hiddete gelmiş o unsur, o vazifeden men'edilse o vakit o güzel neticeler adedince hayırlar terk edilir. Ve lüzumlu bir hayrı yapmamak, şer olması haysiyetiyle; o hayırlar adedince şerler yapılır. Tâ bir tek şer gelmesin gibi gayet çirkin ve hilaf-ı hikmet ve hilaf-ı hakikat bir kusurdur. Kudret ve hikmet ve hakikat kusurdan münezzehtirler.

Madem bir kısım hatalar, unsurları ve arzı hiddete getirecek derecede bir şümüllü isyandır ve çok mahlukatın hukukuna bir tahkirli tecavüzdür. Elbette o cinayetin fevkalâde çirkinliğini göstermek için koca bir unsura, küllî vazifesi içinde "Onları terbiye et!" diye emir verilmesi ayn-ı hikmettir ve adalettir ve mazumlara ayn-ı rahmettir.

Altıncı Soru: Zelzele, küre-i arzın içinde inkılabat-ı madeniyenin neticesi olduğunu ehl-i gaflet işaa edip âdeta tesadüfî ve tabîî ve maksatsız bir hâdise nazarıyla bakarlar. Bu

hâdisenin manevî esbabını ve neticelerini görmüyorlar tâ ki intibaha gelsinler. Bunların istinad ettiği maddenin bir hakikati var mıdır?

Elcevap: Dalaletten başka hiçbir hakikati yoktur. Çünkü her sene elli milyondan ziyade münakkaş, muntazam gömlekleri giyen ve değiştiren küre-i arzın üstünde binler envain bir tek nev'i olan, mesela, sinek taifesinden hadsiz efradından bir tek ferdin yüzer azasından bir tek uzvu olan kanadının kasd ve irade ve meşiet ve hikmet cilvesine mazhariyeti ve ona lâkayt kalmaması ve başıboş bırakmaması gösteriyor ki değil hadsiz zîşuurun beşiği ve anası ve mercii ve hâmisi olan koca küre-i arzın ehemmiyetli ef'al ve ahvali belki hiçbir şeyi -cüz'î olsun küllî olsun- irade ve ihtiyar ve kasd-ı İlahî haricinde olmaz.

Fakat Kadîr-i Mutlak hikmetinin muktezasıyla zahir esbabı tasarrufatına perde ediyor. Zelzeleyi irade ettiği vakit, bazen de bir madeni harekete emredip, ateşlendiriyor. Haydi madenî inkılabat dahi olsa yine emir ve hikmet-i İlahî ile olur, başka olamaz.

Mesela, bir adam bir tüfek ile birisini vurdu. Vuran adama hiç bakılmasa yalnız fişekteki barutun ateş alması noktasına hasr-ı nazar edip bîçare maktûlün büsbütün hukukunu zayi etmek, ne derece belâhet ve divaneliktir.

Aynen öyle de Kadîr-i Zülcelal'in musahhar bir memuru, belki bir gemisi, bir tayyaresi olan küre-i arzın içinde bulunan ve hikmet ve irade ile iddihar edilen bir bombayı, ehl-i gaflet ve tuğyanı uyandırmak için "Ateşlendir!" diye olan emr-i Rabbanîyi unutmak ve tabiata sapsamak, hamakatin en eşneidir.